
Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола
Економски факултет – Прилеп

Марјан Ангелески
Рената Петревска-Нечкоска

Е-БИЗНИС
-практикум-

2019

Автори
проф. д-р Марјан Ангелески
доц. д-р Рената Петревска-Нечкоска

Рецензенти
проф. д-р Горѓи Манчески
проф. д-р Цветко Андреевски

Издавач
Универзитет “Св. Климент Охридски” – Битола
Економски факултет - Прилеп

CIP – Каталогизација во публикација Национална и
универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

334.722:004.738.5(076.1)

АНГЕЛЕСКИ, Марјан

Е-бизнис : практикум / Марјан Ангелески, Рената
Петревска-Нечкоска. - Прилеп : Економски факултет, 2019.
- 150 стр.:
илустр.; 21 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 143-145

ISBN 978-9989-695-61-2

1. Петревска-Нечкоска, Рената [автор]
а) Електронски бизнис - Практикуми
COBISS.MK-ID 110590730

Предговор

Овој практикум првенствено е наменет како учебно помагало за студентите на Економскиот факултет – Прилеп, кои во првиот циклус студии следат предмет(и) од областа на *електронски бизнис*, но можат да го користат и сите заинтересирани што сакаат да се запознаат со некои од најуспешните интернет бизниси и нивните основачи, како и да имаат преглед на основните поими поврзани со е-бизнис светот.

При подготовката на практикумот, генерално, се користени интернет референци што се релевантни за делот којшто се обработува. Првиот дел од практикумот, со наслов “Онлајн бизниси и интернет претприемачи”, е подготвен од страна на проф. д-р Марјан Ангелески, додека вториот дел со наслов “Поимник за е-бизнис”, го подготви доц. д-р Рената Петревска-Нечкоска.

И покрај тоа што овој практикум обработува само мал дел успешни интернет стории на коишто постојано им се придружуваат нови, со исклучителна динамика и бројност, водено е сметка тие да бидат релевантен репрезент на моделот што го претставуваат и влијанието што го имаат во бизнис окружувањето. Исто така, со поимникот се опфатени педесетина поими коишто се значајни за проблематиката поврзана со областа е-бизнис, па оттука двете листи се отворени за натамошно надополнување.

Би сакале да изразиме голема благодарност за континуираната поддршка што ни ја дадоа голем број добронамерници во текот на создавањето на овој практикум.

Изразуваме благодарност до рецензентите, почитуваните професори, д-р Ѓорѓи Манчески, редовен професор на Економскиот факултет - Прилеп и д-р Цветко Андреевски, редовен професор на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид, за рецензијата на ова учебно помагало, несебичната помош и дадените корисни забелешки и сугестии.

Исто така, сакаме да им се благодариме на нашите семејства за бескрајната трпеливост, ненадоместливото време и поддршката што ни ја даваа и ја добиваме при нашата реализација на долготрајните обврски и подвизи што не предизвикуваат и исполнуваат на професионален план.

Од авторите, јуни 2019 год.

Извадок од рецензентскиот извештај

...Предложениот текст претставува збирка од исклучително релевантни репрезенти на бизнис моделите денес, претприемачи и поими во електронскиот бизнис, претставени на сублимиран начин за читателот. Имено, авторите пристапиле на соодветен начин, преку истражување на бројни интернет извори со конкретен фокус на определен бизнис, да ги извлечат најважните информации и да ги прикажат најважните компоненти: историскиот развој од идеја-до реализација, вклучително и контекстот во којшто се создале погодни услови за исклучителен напредок, бизнис моделот со соодветна визуелизација и клучна личност како главен носител. Со ова се прави комплетно портретирање на конкретниот е-бизнис и на читателот му се овозможува разбирање, иницирање идеи, инспирација и констатација што сè било потребно за глобалната бизнис експанзија - како и воочување на дистинкциите меѓу традиционалниот и електронскиот бизнис. Во поимникот авторите, преку истиот пристап на сублимирање дефиниции од релевантни онлајн поимници за електронскиот бизнис и информациско-комуникациските технологии, поместиле низа важни концепти за читателите да можат лесно и точно да разберат што означуваат поимите, но и лесно да навигираат низ понудените бројни ресурси и линкови што се ставени на располагање...

Рецензентите

СОДРЖИНА

ПРВ ДЕЛ	7
----------------------	----------

ОНЛАЈН БИЗНИСИ И ИНТЕРНЕТ ПРЕТПРИЕМАЧИ

Airbnb	11
Alibaba.....	19
Amazon.....	29
eBay	37
Expedia	45
Facebook.....	53
Google.....	61
Groupon	71
LinkedIn.....	77
Netflix	81
PayPal	87
Yahoo.....	93
Youtube.....	99
Неколку кратки стории за успешни е-бизнис модели	105
Pinterest.....	105
Twitter	106
Coursera.....	106
Quora	107
Spotify	107
Wikipedia	108
Salesforce	108
Indeed	109
TED	109
Scribd	110

ВТОР ДЕЛ.....	113
----------------------	------------

ПОИМНИК НА Е-БИЗНИС ТЕРМИНИ

Почитувани читатели,

При користењето на овој практикум е предвидено да се пристапи на начин што секој од е-бизнис моделите ќе се анализира низ низа прашања, што се адресирани во текстот.

Имено, при обработката на бизнис моделите треба да се фокусираме кон барање одговори на следниве прашања:

- како е основан анализираниот бизнис;
- кои предуслови биле неопходни да постојат за идејата да профункционира;
- колку од соодветниот бизнис се заснова на планови, размислувања и фокусиран пристап, а колку од сплет на околности и среќа;
- дали идејата за бизнисот е создадена од потреба или е пласирана, па самата го пробивала патот до успехот;
- кои се изворите на приходи;
- каков е (е-)бизнис моделот;
- кои се главните сегменти на клиентите;
- кои се главните добавувачи;
- кои се неопходните партнерства за да функционира бизнисот;
- дали може да биде успешен во различни држави и економии;
- дали може да се примени во земјите на Западен Балкан, т.е. и во нашата држава;
- дали веќе постои во друга или иста форма во нашиот регион;
- како изгледа синцирот на набавки на обработените бизнис модели;

-
- кои се главните конкуренти;
 - каква стратегија на влез се применува;
 - каква стратегија на раст проектира бизнисот;
 - каков тип бизнис е во смисла на тоа каде се изведуваат главните бизнис активности - во физичкиот или виртуелниот свет;
 - што е глобално, а што локално во конкретниот бизнис;
 - кои се јаките, а кои слабите страни на бизнисот;
 - како обезбедува одржливост;
 - дали и како може да се мултиплицира и прошири во други домени;
 - кои се бариерите за влез на глобалните пазари;
 - каква е личноста на претприемачот кој/која го основал бизнисот;
 - кои биле првичните интенции и желби на претприемачот: мегаломански или успехот бил неочекуван;
 - која е иднината на анализираниот бизнис, според вас;
 - изберете еден бизнис модел што би можел да се примени кај нас;
 - изберете бизнис модели што не би можеле да се применат кај нас, па посочете зошто;
 - дали воочувате е-бизнис модели во регионот коишто би можеле да прераснат во глобални?

Се надеваме дека со одговорите на овие прашања ќе се поттикне вашата креативност и ќе добиете појасна слика за функционирањето на онлајн бизнисите и различните бизнис модели што тие ги користат.

Посакуваме успех!
Авторите

Автори

проф. д-р Марјан Ангелески
доц. д-р Рената Петревска-Нечкоска

Рецензенти

проф. д-р Ѓорѓи Манчески
проф. д-р Цветко Андреевски

Лектура

Анкица Стојаноска

Коректура

Евгенија Ангелеска

Дизајн на корица

Димитар Ристески

Печати

ГРАФО-ПРОМ – Битола

Тираж

200 примероци